

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б.Жильцов

« 11 »

09

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна інноватика

Змістові модулі «Лідерство та інновації в освіті», «ІКТ в освіті»
для студентів

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-наукової програми: 011.00.01 Педагогіка вищої школи

Київ – 2019

Розробники:

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Братко Марія Василівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол від 06 лютого 2019 року № 7

Завідувач кафедри Л. Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.01
«Педагогіка вищої школи»

Гарант освітньо-професійної програми 011.00.01 «Педагогіка вищої школи»
 (Л.Л. Хоружа)

Робочу програму перевірено

« » 2019 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано

на 2019/2020 (Хоружа Л.Л.), «04» вересня 2019 р., протокол №2

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

на 20 /20 (ПІБ), « » 20 р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
«Педагогічна інноватика»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	4/120
Курс	5	5
Семестр	10	10
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	8
Семестровий контроль	залік	залік
Самостійна робота	80	80
Змістовий модуль «Лідерство та інновації в освіті»		
Курс	5	5
Семестр	10	10
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	залік	залік
Самостійна робота	40	52
Семестровий контроль	залік	залік
Змістовий модуль «ІКТ в освіті»		
Курс	5	5
Семестр	10	10
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	4	4
Самостійна робота	40	52
Семестровий контроль	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – вивчення теоретичних основ педагогічної інноватики, загальних тенденцій розвитку інноваційних освітніх процесів, змісту і структури інноваційної діяльності викладача, технології підготовки педагога до роботи в системі інноваційної освіти; розвиток творчого мислення та формування умінь вирішувати нові професійні завдання шляхом дослідження, проектування, управління та експертизи освітніх інновацій.

Завдання навчальної дисципліни сприяти формуванню:

- *інтегральної компетентності*, яка виявляється у здатності розв'язувати комплексні проблеми освітньої діяльності та виконанні різноманітних фахових завдань на основі ефективного оволодіння педагогічними інноваціями;

- *загальних компетентностей*, якими об'єднуються такі здатності: здатність до аналізу освітніх інновацій та інноваційного педагогічного досвіду, генерування власних інноваційних ідей та створення на їх основі тих чи інших новацій в освітньому процесі; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду;

критичної оцінки результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення;

– *фахових компетентностей* спеціальності, які виявляються в здатності: оперувати термінологією педагогічної інноватики; розуміти системність, взаємозв'язок і цілісність інноваційних освітніх процесів; узагальнювати перспективний педагогічний досвід, використовувати надбання викладачів-новаторів у власній професійній діяльності; здійснювати теоретично обґрунтоване оцінювання освітніх і педагогічних інновацій; ефективно планувати та організовувати інноваційний освітній процес у вищій школі (чітко визначати дидактичну мету, відбирати відповідний зміст, методи, застосовувати варіативні форми навчання); планувати та здійснювати освітній процес, що має прикладний характер використання ІТ; розв'язувати завдання у навчальній і професійній діяльності за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій; доцільно застосовувати інноваційні технології навчання; розробляти та реалізовувати нові методики навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; реалізувати рефлексивні здібностей в осмисленні й подоланні стереотипів мислення, утворенні нового інноваційного змісту; переосмислення особистісного та професійного досвіду, що сприяє формуванню нових професійних стандартів; самоаналізу результатів особистісно-професійної поведінки і діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

- *знати і дотримуватися* основних положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»;
- *володіти* знаннями про інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти;
- *розуміти* сутність базових понять педагогічної інноватики;
- *знати* структуру і динаміку розвитку освітніх інноваційних процесів;
- *знати* основні напрями інноваційних процесів у вищій освіті;
- *знати* особливості та структуру інноваційної професійної діяльності викладача вищої школи;
- *розуміти* сутність лідерства в освіті та інноваційного лідерства;
- *розуміти* інноваційний характер сучасних методів, форм, технологій організації освітнього процесу у вищій школі;
- *знати* особливості організації навчання на основі досліджень у вищій школі та *вміти* його реалізовувати;
- *знати* особливості організації проектного навчання у вищій школі та *вміти* його реалізовувати;
- *знати* інтерактивні технології навчання та *вміти* їх реалізовувати в освітньому процесі вищої школи;
- *знати* особливості організації електронного навчання, сучасних цифрових інструментів та ресурсів для забезпечення освітнього процесу;
- *уміти* визначати пріоритетні напрямки інноваційних процесів в системі вищої освіти України;

- розуміти та враховувати вплив соціальних та особистісних факторів на перебіг інноваційних педагогічних процесів;
- володіти операціями аналізу, синтезу, співставлення, порівняння педагогічних явищ і процесів для вирішення різних професійних завдань;
- уміти реалізовувати педагогічні цілі та завдання на міждисциплінарній основі;
- уміти ефективно застосовувати сучасні освітні технології, зокрема дистанційні, активні методи;
- уміти будувати суб'єкт-суб'єкту взаємодію, дотримуватися правил ефективної комунікації та норм професійної етики;
- уміти створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання педагогічних завдань;
- уміти самовдосконалюватись, застосовуючи різноманітні освітні ресурси;
- уміти проявляти лідерський потенціал та лідерські уміння у вирішенні організаційно-управлінських завдань інноваційної діяльності;
- уміти усвідомлювати, переосмислювати особистісний та професійний досвід.

4. Структура програми навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни «Педагогічна інноватика»

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль «ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ»								
Модуль I. ТЕОРІЯ ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ								
1.	Педагогічна інноватика та інноваційні процеси у вищій освіті.	14	4	2		2	10	
2.	Лідерство в інноваційній діяльності викладача.	14	4	2		2	10	
Разом		30	8	4		4	20	2
Модуль II. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
3.	Інновації в організації освітнього процесу.	14	4	2		2	10	
4.	Інтерактивні технології навчання.	14	4	2		2	10	
Разом		30	8	4		4	20	2
Змістовий модуль «ІКТ В ОСВІТІ»								
Модуль III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
5.	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти.	14	4	2	2		10	
6.	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ.	14	4	2	2		10	
Разом		30	8	4	4		20	2
Модуль IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
7.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу у ЗВО.	14	4	2	2		10	
8.	Методика використання ІКТ у практиці викладача-предметника.	14	4	2	2		10	
Разом		30	8	4	4		20	2
Разом за навчальним планом		120	32	16	8	8	80	8

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

МОДУЛЬ І. ТЕОРІЯ ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ

Лекція 1. ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ (2 год.)

Інноваційність як один із принципів педагогіки. Соціальні та наукові передумови виникнення педагогічної інноватики. Сутність та завдання педагогічної інноватики. Структура та основні поняття педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних інновацій. Характеристика інновацій в освіті.

Сутність інноваційного освітнього процесу. Закономірності й протиріччя у розвитку інноваційних освітніх процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Загальна характеристика етапів інноваційного процесу. Інноваційні стратегії розвитку вищої освіти: студеноцентроване навчання, компетентнісний підхід. Тенденції прогресивного розвитку освіти: гуманізація, демократизація, індивідуалізація і диференціація, діалогізація, інтеграція, інформатизація, активізація й інтенсифікація, перехід до неперервної освіти.

Соціально-психологічні чинники успішності впровадження інновацій. Характеристики ініціаторів, реалізаторів і виконавців інноваційного процесу. Класифікація учасників інноваційного процесу. Рольові позиції в організації інновацій (постачальник проблеми, новатор, ініціатор, розробник, експерт, виконавець, організатор, користувач). Загальне уявлення про антиінноваційні бар'єри та шляхи їх подолання.

Ключові слова: педагогічна інноватика, інновація, педагогічна інновація, інноваційна педагогічна діяльність, педагогічна неологія, педагогічна дифузіологія, педагогічна праксеологія, інноваційний освітній процес, інноваційні стратегії, студеноцентроване навчання, компетентнісний підхід, тенденції, гуманізація, демократизація, індивідуалізація, диференціація, діалогізація, інтеграція, інформатизація, антиінноваційні психологічні бар'єри.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 10

Лекція 2. ЛІДЕРСТВО В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА (2 год.)

Сутність понять «лідерство», «інноваційне лідерство», «інноваційна діяльність викладача». Проблема лідерства в інноваційній діяльності. Інноваційний лідер і його індивідуальні особливості. Типи лідерства і характеристика інноваційної команди. Чинники, що визначають ефективність колективної творчості. Управління інноваційним освітнім процесом на засадах лідерства. Лідерство при реалізації

інноваційних проєктів і програм.

Готовність викладача до інноваційної діяльності на засадах лідерства. Структурні й функціональні компоненти, критерії й рівні інноваційної діяльності викладача. Ефективне навчання лідерству в сучасній вищій школі.

Ключові слова: лідерство, інноваційне лідерство, лідерські якості, інноваційна діяльність викладача, педагог-новатор, інноваційна компетентність викладача, готовність до інноваційної діяльності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4

Додаткові: 1, 2, 8, 9

МОДУЛЬ II. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Лекція 3. ІННОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (2 год.)

Інноваційне та традиційне навчання. Відмінність традиційного та інноваційного навчання у вищій школі: за способами цілепокладання, типами педагогічної діяльності, способами взаємодії учасників спільної діяльності.

Загальна характеристика інноваційних практик викладання і навчання у ЗВО: перехресне навчання (поєднання з неформальною освітою), навчання через аргументацію, контекстне навчання, проблемне навчання, навчання в співпраці, дослідницьке навчання, проєктне навчання, ігрове навчання, репетиторство, адаптивне навчання, змішане навчання, дистанційне навчання.

Організація дослідницького (евристичного) навчання: принципи, моделі, зміст, форми, методи, засоби. Організація проєктного навчання: методологічні витоки, критеріальні вимоги, класифікація, структура, форми. Ситуаційне навчання (кейс-метод). Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель.

Ключові слова: традиційне навчання, інноваційне навчання, перехресне навчання, контекстне навчання, проблемне навчання, евристичне навчання, проєктне навчання, змішане навчання, ситуаційне навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6

Додаткові: 1, 2, 5, 6, 7

Лекція 4. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ (2 год.)

Особливості інтерактивних технологій навчання. Вимоги до застосування. Критерії ефективності інтерактивних технологій навчання.

Структури (види) кооперативного навчання: «Круглий стіл», «Кути», «Скажи і переключайся», «Думай – прашай у парі - Ділись», «Зупинись...Починай...Продовжуй...», «Графіті», «Навчання разом», «Галерея», «Мозковий штурм», «Групове дослідження», «Т-група (група тренінгу вмінь)», «Лото (складанка)», «Триступеневе інтерв'ю». Методи, стратегії та прийоми кооперативного навчання: «Віртуальна схематизація», «Смітник», «Сніжка».

Технології опрацювання дискусійних питань: «Дебати», «Метод прес», «Займи позицію», «Дерево рішень». Структура групової дискусії. Етапи навчального заняття з

використанням групової дискусії.

Особливості імітаційних технологій навчання. Принципи імітаційних технологій навчання. Функції та структура ігрової діяльності. Організація та проведення рольових і ділових ігор.

Ключові слова: технологія навчання, інтерактивні технології, кооперативне навчання, дискусія, ігрові технології, симуляція, імітація.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6

Додаткові: 1, 2, 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІКТ В ОСВІТІ

МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВНЗ

Лекція 5. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти (2 год.)

Вступ. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика). ІКТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти. ІКТ як засіб реалізації концепції особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації. ІКТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти. ІКТ як засіб реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту. Інформатизація освіти як галузь педагогічних знань. Цілі, завдання, основні поняття. Перспективні питання розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти. Дидактичні функції ІКТ в освітньому процесі. Підготовка педагогічних кадрів та студентів до використання ІКТ в освіті. Психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні проблеми використання ІКТ в навчальному процесі школи та ЗВО.

Ключові слова: освітня парадигма, гуманістичні принципи, самореалізація особистості студента, демократизація управління ЗВО, демократизація навчального процесу, навчальний стиль, особистісно-орієнтований підхід, індивідуалізація, безперервна освіта, інформатизація освіти, інформаційне середовище; психолого-педагогічні та дидактичні основи використання ІКТ, дидактичні функції ІКТ, дидактичні принципи використання ІКТ, дидактичні умови застосування ІКТ.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7.

Додаткові: 2-5, 8.

Лекція 6. Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ (2 год.)

Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в навчальний процес. Поєднання традиційних методів навчання з інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація навчального процесу та інноваційні технології.

Ключові слова: інновація та автоматизація у навчальному процесі, інтеграція ІТ в освітній процес, принципи активності та інтерактивності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 5-7.

Додаткові: 3, 4, 6.

МОДУЛЬ IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Лекція 7. Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу ЗВО (2 год.)

Поняття «технологія навчання», «педагогічна технологія навчання», «інформаційна технологія навчання» (педагогічне та технологічне визначення). Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка. Мультимедійні засоби навчання. Методика використання електронних підручників. Метод проектів з використанням ІКТ. Методика застосування Інтернет технологій у навчальному процесі. Онлайн-конференції. Можливості Інтернет навчання. Методика організації та застосування дистанційного навчання. Методика організації та проведення контролю знань на основі ІКТ.

Ключові слова: дидактичні основи використання електронних підручників, онлайн-конференція, дистанційне навчання; педагогічний та технологічний підхід до ІКТ, засоби навчання, електронні, комунікаційні та мультимедійні засоби навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: 3, 5, 6.

Лекція 8. Методика використання ІКТ в практиці викладача-предметника (2 год.)

Особливості та методика використання ІКТ в освітньому процесі вивчення іноземних мов та дисципліни «Українська мова та література». Особливості та методика використання ІКТ в процесі вивчення інших дисциплін. ІКТ в роботі класного керівника та куратора. ІКТ в роботі адміністративних працівників школи та ЗВО. Методика та вимоги до оформлення предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами і технологіями навчання. Особливості використання ІКТ в середній освіті та у ЗВО.

Ключові слова: підвищення ефективності освітнього процесу з дисципліни, дидактичні можливості ІКТ, організаційні можливості ІКТ, технічне обладнання кабінету.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4.

Додаткові: 3-6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		9	59	9	59	9	59	9	59
Максимальна кількість балів						236			
Розрахунок коефіцієнта						236 : 100 = 2,36			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи	Кількість	
		годин	балів
Змістовий модуль I			
Модуль I			
1	Розкрити зміст основних понять модуля на основі аналізу різних підходів, оформити матеріал у тлумачному словнику	4	2
2	Перевести основну інформацію модуля в мову таблиць, схем, графіків (вибір за бажанням).	4	2
3	Навести приклади інновацій у вищій освіті відповідно до класифікації педагогічних нововведень.	3	2
4	На основі аналізу нормативних документів охарактеризувати освітні інноваційні процеси, що ініціюються на державному рівні.	3	1
5	Окреслити коло проблем закладу вищої освіти на вирішення яких спрямована інноваційна діяльність викладача.	2	1
6	Написати есе на тему: «Кредо викладача інноваційної формації»	4	2
	Всього	20	10
Модуль II			
7	Розкрити зміст основних понять модуля на основі аналізу різних підходів, оформити матеріал у тлумачному словнику	4	2
8	Перевести основну інформацію модуля в мову таблиць, схем, графіків (вибір за бажанням).	4	2
9	Підготувати анотований каталог наукових праць, присвячених проблемі інноваційних технологій навчання у вищій школі.	2	1
10	Порівняти традиційний та інноваційний освітній процес за такими параметрами: цілі, зміст, організація освітньої діяльності, контроль і оцінка.	2	1
11	Розробити та презентувати фрагмент навчального проекту на основі програми «Intel» - навчання для майбутнього	4	2
12	Розробити супровідні презентації на різних платформах і форматах до стислих конспектів різних видів технологій інтерактивного навчання.	4	2
	Всього	20	10
Змістовий модуль II			
Модуль III			
12	Розробити презентаційний проект обґрунтування ролі ІТ як засобу реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту.	4	3
13	Окреслити актуальні питання інформатизації освіти як певної галузі педагогічних знань:	4	1

	цілі, завдання, основні поняття (формат - есе).		
14	На основі карти «Навички XXI століття» сформулювати сучасні вимоги до методичних матеріалів, що забезпечують особистісно зорієнтоване навчання з використанням засобів ІКТ.	4	2
15	Окреслити проблеми підготовки педагогічних кадрів і студентів до використання ІТ в освіті для проведення відповідної онлайн-дискусії.	4	2
16	За допомогою відповідного Інтернет-ресурсу створити Інформаційну Карту психолого-педагогічної діагностики студентів групи на основі ІКТ (інформацію розмістити в Блозі).	4	2
	Всього	20	10
Модуль IV			
17	Розробити інтерактивну лекцію із використанням ІКТ (у форматі SWAY).	5	2
18	Охарактеризувати специфіку організації та проведення відеоконференції.	4	2
19	На основі аналізу інформації, представленої в мережі Інтернет, презентувати закордонний досвід застосування інформаційних і комунікаційних технологій в освіті (формат презентації – за вибором магістранта).	4	3
20	На основі інструментарію мультимедіа-технології (MMT) розробити освітні проекти, які б реалізували міжпредметні зв'язки (освітні платформи PowToon, Prezi, Slides).	7	3
	Всього	20	10
	Разом	80	40

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявлені помилки

I модульна контрольна робота:

- Визначте предмет та завдання педагогічної інноватики.
- Розкрийте структуру педагогічної інноватики.
- Охарактеризуйте базові поняття педагогічної інноватики.
- Етапи педагогічних інновацій («життєвий цикл нововведення»).
- Поясніть сутність освітнього лідерства і його основні ознаки.
- Складіть програму розвитку лідерських якостей.
- Охарактеризуйте управління на засадах лідерства.
- Поясніть сутність інноваційної діяльності викладача як лідера.
- Розкрийте структуру інноваційної професійної діяльності викладача.
- Визначте професійні та особистісні якості педагога-новатора.

II модульна контрольна робота:

- Охарактеризуйте сучасні інноваційні технології професійної освіти та виокреміть їхні сутнісні особливості.
- Сформулюйте основні принципи організації освітнього процесу та принципи інноваційних технологій професійного навчання.
- Визначте та виокреміть типологічні особливості сучасних інноваційних технологій навчання.
- Розкрийте сутність та особливості реалізації методу ситуаційного навчання.
- Охарактеризуйте технологію кооперативного навчання.
- Сформулюйте вимоги щодо застосування ігрових технологій навчання.
- Розкрийте технологію організації та проведення рольової гри.
- Охарактеризуйте технологію проведення дискусії.
- Опишіть етапи організації технології дослідницького (евристичного) навчання.
- Розкрийте структуру та зміст технології проектного навчання.

III модульна контрольна робота:

1. Охарактеризувати дидактичні основи використання ІТ в освітньому процесі ВНЗ.
2. Окреслити актуальні питання інформатизації освіти як певної галузі педагогічних знань. Визначити цілі, завдання, основні поняття.
3. Аргументувати доцільність впровадження модульно-рейтингової системи навчання на основі ІТ.
4. Визначити перспективні питання розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти.
5. Окреслити проблеми підготовки педагогічних кадрів і студентів до використання ІТ в освіті.
6. Розробити вимоги до методичних матеріалів, що забезпечують особистісно зорієнтоване навчання з використанням засобів ІКТ.
7. Довести вагомість реалізації принципів активності та інтерактивності у процесі впровадження ІТ в освітній процес ЗВО.
8. Проаналізувати психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні проблеми використання ІТ в освітньому процесі школи та ЗВО.
9. Розробити вимоги до обладнання та оснащення кабінету ІТ із заданою кількістю персональних комп'ютерів в освітньому навчальному закладі.
10. Інформатизація освітнього процесу та інноваційні технології: переваги та недоліки

IV модульна контрольна робота:

1. Скласти методичні рекомендації щодо обладнання та використання кабінету ІТ в освітньому навчальному закладі.
2. Охарактеризувати інформаційно-комунікаційні методи навчання у ВНЗ. Довести їх актуальність.
3. Проаналізувати доцільність активізації пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ.
4. На основі інструментарію Мультимедіа-технології (ММТ) розробити освітні

проекти, які б реалізували міжпредметні зв'язки.

5. За результатами інформації, представленої в мережі Інтернет, дати порівняльну характеристику тестових завдань, що використовуються для діагностики навчальних досягнень студентів різних регіонів, країн тощо.
6. Охарактеризувати специфіку методу проектів із використанням ІТ.
7. Визначити особливості створення та використання електронних навчальних програм і матеріалів.
8. Проаналізувати специфіку методики використання електронних підручників в освітньому процесі ВНЗ.
9. Визначити доцільність використання в освітньому процесі навчальних ігор, графіки.
10. Розробити проект семінарського заняття із використанням ІКТ (у форматі ppt).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет та завдання педагогічної інноватики.
2. Структура педагогічної інноватики.
3. Етапи педагогічних інновацій («життєвий цикл нововведення»).
4. Класифікація педагогічних інновацій.
5. Сучасні підходи до оцінювання педагогічних інновацій.
6. Сутність освітнього лідерства і його основні ознаки.
7. Розвиток лідерських якостей.
8. Управління на засадах лідерства.
9. Сутність інноваційної діяльності викладача як лідера.
10. Структура інноваційної діяльності викладача.
11. Професійні та особистісні якості педагога-новатора.
12. Антиінноваційні бар'єри та шляхи їх подолання.
13. Особливості інноваційних технологій навчання.
14. Основні принципи інноваційних технологій навчання.
15. Типологічні особливості сучасних інноваційних технологій навчання.
16. Сутність та особливості реалізації технології ситуативного навчання.
17. Характеристика технології кооперативного навчання.
18. Вимоги до застосування ігрових технологій навчання.
19. Технологія організації та проведення рольової гри.
20. Технологія проведення дискусії.
21. Технологія дослідницького (евристичного) навчання.
22. Структура та зміст технології проектного навчання.
23. Інформатизація суспільства як соціальний процес і його основні характеристики.
24. Вплив інформатизації на сферу освіти.
25. Цілі і завдання впровадження інформаційних та комунікаційних технологій у навчальний процес.

26. Основні напрямки впровадження засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освіту.
27. Дидактичні властивості і функції інформаційних і комунікаційних технологій.
28. Фактори інтенсифікації навчання, що реалізуються при використанні засобів інформаційних та комунікаційних технологій.
29. Вплив ІКТ на педагогічні технології.
30. Електронні засоби навчального призначення. Програмно-методичне забезпечення. Педагогічна доцільність використання електронних засобів навчального призначення.
31. Типологія електронних засобів навчального призначення за функціональним призначенням.
32. Типологія електронних засобів навчального призначення з методичного призначенням.
33. Інструментальні програмні засоби для розробки електронних матеріалів навчального призначення.
34. Вимоги до електронних засобів навчального призначення.
35. Система засобів навчання на базі інформаційних і комунікаційних технологій.
36. Інформаційно-предметне середовище з вбудованими елементами технології навчання.
37. Навчально-матеріальна база забезпечення процесу інформатизації освіти.
38. Засоби автоматизації інформаційно-методичного забезпечення навчального закладу.
39. Перспективні напрями розробки і використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освіті.
40. Види інформаційно-навчальної взаємодії при роботі в комп'ютерних мережах.
41. Телеконференції освітнього і навчального призначення.
42. Використання Інтернет-ресурсів для організації навчально-освітньої діяльності.
43. Навчальні телекомунікаційні проекти (УТП). Типологія УТП.
44. Організація виконання навчальних телекомунікаційних проектів. Координація проектної діяльності при роботі в комп'ютерній мережі.
45. Можливості реалізації особистісно зорієнтованого навчання за допомогою засобів інформаційних та комунікаційних технологій.
46. Психолого-педагогічна діагностика на основі інформаційних і комунікаційних технологій.
47. Педагогічна інформаційна система моніторингу якості освіти.
48. Експертні та аналітичні методи оцінки електронних засобів навчального призначення.
49. Принципи поєднання традиційних та комп'ютерно-орієнтованих методичних підходів до вивчення навчального предмета.
50. Зміни в організації та методах навчання при введенні інформаційних і комунікаційних технологій.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	100 – 90	A
Дуже добре	82 – 89	B
Добре	75 – 81	C
Задовільно	69 – 74	D
Достатньо	60 – 68	E
Незадовільно (з можливістю повторного складання)	35 – 59	Fx
Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	1-34	F

7. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна інноватика»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 8 год.

[illegible]

8. Рекомендовані джерела до курсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Основні:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. – К.: Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Козак Л. В. Підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності: монографія / Л. В. Козак; за ред. докт. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. – 600 с.
3. Михайличенко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 – 583 с.
4. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів ; за заг. ред. І. Ібрагімової. — К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. — 400 с.
5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти пророслих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.
6. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с. ISBN 978-966-184-195-5.

Допоміжні:

1. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2006. – 124 с.
2. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2005. – 160 с.
3. Козак Л. В. Науковий тезаурус інноваційної освіти / Л.В. Козак // Освітологія: науково-методичний щорічник, польсько-українське / українсько-польське видання // За ред.: Віктора Огнев'юка, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоєвої. – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – С. 74-81.
4. Козак Л. В. Сучасні підходи до класифікації педагогічних інновацій / Л.В. Козак // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матеріали Міжнародної наук.-практ. конфер. (28 – 29 березня 2012 р.). / заг. ред. В. О. Огнев'юка. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. – С. 227 – 232.
5. Козак Л. В. Інновації в системі вищої педагогічної освіти: теоретичний аспект / Л. В. Козак // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць – К. Університет, 2010. – Вип. 3. – Ч.1. – С. 207 – 216.
6. Кушнір В., Кушнір Г., Рожкова Н. Інноваційність освіти як дидактичний принцип / В. Кушнір, Г. Кушнір, Н. Рожкова // Рідна школа. – 2012. – №6 (990). – С.3-8.
7. Освітні технології: Навч.-метод. посібник/ О.М. Пехота, А.З. Кіхтенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 256с. ,
8. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (від 07.11.2000 № 522) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2111>
9. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. – Тернопіль: ТОКІППО, 2005. – 96 с.
10. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В. Г. Кременя. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 472 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Основні:

1. Використання ІКТ для підвищення якості навчання. – http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/27861/
2. КТ для вчителів математики та фізики : посібник для вчителів / Д.А. Покришень. – Чернігів: Видавець Лозовий В., 2013. – 106 с.
3. *Линьов К.О.* Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби : навч.-метод. посіб. / К.О. Линьов. – К. : ДПС України, 2013. – 49 с.
4. Освітні ресурси Інтернету. – <https://sites.google.com/site/osvitnires/ikt>
5. *Ставицька І.В.* Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. – <http://confespl.kpi.ua/node/1103>
6. *Ракута В.М.* Microsoft Office PowerPoint 2007 (2010) для педагогічних працівників: навчальний посібник. / В. М. Ракута. – Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. – 43с.
7. *Ракута В.М.* ІКТ для вчителів математики. Microsoft Word 2007 (2010), Advanced Grapher, Графіки. / В. М. Ракута. – Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. – 45 с.

Допоміжні:

1. *Абрамов В.О.* Базові технології комп'ютерних мереж : навч. посіб. / В.О. Абрамов, С.Ю. Клименко. – 2-ге вид. випр. і допов. ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 248 с
2. *Афанасьєв Ю.Л.* Ентропійні тенденції у сучасній інформаційній культурі / Ю.Л. Афанасьєв // Проблеми формування інформаційної культури особистості. – Маріуполь, 2013. – С. 6–9.
3. *Болонська декларація* // www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
4. *Бонч-Бруєвич Г.Ф.* Організація та обробка електронної інформації : навч. посіб. / Г.Ф. Бонч-Бруєвич, Т.І. Носенко ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т суспільства. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 108 с.
5. *Буйницька О.* Студент в інформаційно-освітньому середовищі сучасного університету [Електронний ресурс] / Оксана Буйницька, Богдан Грицеляк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – № 36 (4). – С. 66–83. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/865#.Uo9SpNiHh9U>. – Назва з екрану.
6. *Глушак О.М.* Застосування мережевих технологій в навчально-виховному процесі ВНЗ / О.М. Глушак // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – Том 37 (5). – С. 81–88.
7. Загальні відомості про вищу освіту в Україні // www.mon.gov.ua/education/higher/higher
8. Інформаційно-комунікаційні технології для працівників освіти. Посібник до вивчення та практичної роботи для слухачів курсів підвищення кваліфікації всіх форм навчання / автор: Д.А. Покришень, В.М. Ракута – Чернігів: 2013. – 98 с.
9. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: дистанційне навчання. – <http://dist.org.ua/course/view.php?id=62>
10. *Коваль Т.І.* Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.І. Коваль. – К. : Вид. центр НЛТУ, 2009. – 380 с.
11. *Козлакова Г.О.* Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті: Монографія. – К. : ІЗМН, ВІПОЛ, 1997. – 180 с.

12. *Козяр М.М.* Віртуальний університет : навч.-метод. посіб. / [М.М. Козяр, О.Б. Зачко, Т.Є. Рак]. – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2009. – 168 с.

13. *Ракута В. М.* Використання засобів мультимедіа у позакласній роботі з математики та інформатики: методичний посібник. / Вік. М. Ракута, В. М. Ракута – Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2013. – 39 с.

14. Розвиток ІКТ-компетентності вчителя в системі післядипломної освіти: метод. посібн. / автор. кол. : Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник, О.І. Гук, І.І. Задніпрянець, С.Л. Капіруліна, В.І. Ковальчук, І.В. Кузьменчук, С.В. Назаренко, О.А. Олексюк, О.Ф. Трухан, С.В. Якубов, Я.Ю. Якунін ; за заг.ред. В.І. Ковальчука, Л.О. Базиль; Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 82 с.

Основні Інтернет-посилання

1. <http://www.youtube.com/watch?v=LtmdiPUGGe8>
2. <http://www.iktogskole.no/wp-content/uploads/2011/02/ipadasapedagogicaldevice-110222.pdf>
3. <http://www.apple.com/education/>
4. <http://vido.com.ua/news/view/uchebnik-xxi-vieka-viersiia-dlia-ipad/1781>
5. http://www.cmu.edu/teaching/technology/whitepapers/ClassroomResponse_Nov07.pdf
6. <http://www.crlt.umich.edu/tstrategies/tstt.php>
7. <http://cft.vanderbilt.edu/docs/classroom-response-system-clickers-bibliography/>
8. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
9. <http://edudirectory.secondlife.com/>
10. <http://www.physorg.com/news168608901.html>
11. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
12. <http://www.stanford.edu/~johnrick/>
13. <http://www.jsnet.eku.edu/ARBlog/>
14. <http://education.mit.edu/projects/mitar-games>
15. <http://www.slideshare.net/kehamilt/augmented-reality-in-education>
16. <http://oblong.com/>
17. <http://www.media.mit.edu/>
18. <http://depthjs.media.mit.edu/>

ДОДАТОК
до робочої навчальної програми дисципліни

Педагогічна інноватика. Змістові модулі «Лідерство та інновації в освіті», «ІКТ в освіті»
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки
Освітня-наукова програма: 011.00.01 Педагогіка вищої школи
Освітній рівень: другий (магістерський)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

МОДУЛЬ І ТЕОРІЯ ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ

Семінарське заняття 1.

Тема. Інновації та інноваційні процеси у вищій освіті (2 години)

1. Сутність та класифікація педагогічних інновацій.
2. Структура й динаміка розвитку інноваційних освітніх процесів.
3. Основні напрями розвитку інноваційних процесів у вищій освіті.
4. Критерії ефективності педагогічних інновацій у вищій школі.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 10

Семінарське заняття 2.

Тема. Готовність викладача до інноваційного лідерства (2 години)

1. Сутність інноваційного лідерства в освіті.
2. Особливості інноваційної діяльності викладача на засадах лідерства.
3. Структура готовності викладача до інноваційного лідерства.
4. Розвиток лідерських якостей викладача-новатора.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4

Додаткові: 1, 2, 8, 9

МОДУЛЬ ІІ. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Семінарське заняття 3.

Тема. Практика застосування дослідницького, проектного та ситуаційного навчання (2 години).

1. Дослідницьке (евристичне) навчання.
2. Проектне навчання.
3. Ситуаційне навчання (кейс-метод).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6

Додаткові: 1, 2, 5, 6, 7

Семінарське заняття 4.

Тема. Практика застосування інтерактивних технологій навчання (2 години).

1. Види кооперативного навчання.
2. Технології опрацювання дискусійних питань.
3. Особливості ігрових технологій навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6

Додаткові: 1, 2, 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ІКТ В ОСВІТІ

МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВНЗ

Практичне заняття 1.

Тема. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми (2 години).

1. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика).
2. ІТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти.
3. ІТ як засіб реалізації концепції особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації.
4. ІТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти.
5. ІТ як засіб реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7

Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8.

Практичне заняття 2.

Тема. Дидактичні основи використання ІКТ (2 години).

1. Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності.
2. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ.
3. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в освітній процес.
4. Поєднання традиційних методів навчання з інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація освітнього процесу та інноваційні технології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7

Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8.

МОДУЛЬ IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Практичне заняття 3.

Тема. Управління освітнім процесом ЗВО засобами ІКТ (2 години).

1. Поняття «технологія навчання, педагогічна технологія навчання, інформаційна технологія навчання (педагогічне та технологічне визначення)».
2. Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них.
3. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка.
4. Мультимедійні засоби навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2-5

Додаткові: 5-7

Практичне заняття 4.

Тема: Методика використання ІКТ в практиці викладача-предметника (2 години).

1. Особливості та методика використання ІТ в освітньому процесі з іноземних мов.
2. Особливості та методика використання ІТ у процесі вивчення дисципліни «Українська мова та література.».
3. ІТ в роботі класного керівника та куратора.
4. ІТ в роботі адміністративних працівників школи та ЗВО.
5. Методика та вимоги до оформлення предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами та технологіями навчання.
6. Особливості використання ІТ в середній освіті та у ЗВО.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 3-6.

Розробники: *Козак Людмила Василівна*, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма навчального курсу

"Педагогічна інноватика"